گفت‌وگوی «جوان» با دبیر جایزه پژوهش سال سینمای ایران

«انسان سینماگر» و «انسان تماشاگر» آسیب دیده است

نیازمند یک پژوهشگاه سینمایی هستیم که به مقولاتی مانند اقتصاد سینما و تربیت انسان بپردازد معتقدم در سینما «انسان» چه به عنوان عامل و چه به عنوان مخاطب، آسیب دیده است

■ محمدصادق عابدینی

پژوهش سینمایی مقوله‌ای علمی در سینماست که می‌تواند با نگاه به سینما به عنوان یک سوژه علمی و سنجش تأثیرات سینما بر ساخت اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه، مسیر را برای سیاستگذاری صحیح فرهنگی در حوزه سینما هموار کند. جایزه پژوهش سال سینما، یک جایزه علمی است که از سوی سازمان سینمایی هر ساله برپا می‌شود. امیررضا مافی، دبیر پنجمین جایزه پژوهش سال سینما که علاوه بر تدریس در دانشگاه به عنوان کارشناس و منتقد سینما در برنامه‌های تلویزیونی و نشست‌های سینمایی حضور دارد، در گفت‌وگو با «جوان» به اهمیت موضوع پژوهش سینمایی پرداخته است.

■■■

■ «پژوهش سینمایی» یک نیاز و یک راهبرد

دبیر جایزه پژوهش سال سینمای ایران در پاسخ به این سؤال که پژوهش سینمایی در جامعه علمی کشور تا چه حد به عنوان یک نیاز شناخته شده است؟ می‌گوید: «اساساً به نظر می‌رسد ما در حوزه پژوهش امور نرم و علوم انسانی با یک انسداد کاربردی و راهبردی مواجهیم. به این معنا که فضای پژوهشی ما، نه در باب مسائل راهبردی به طرح پرسش‌ها و مسائل جدید و نیل به آنها می‌پردازد و نه از جهت کاربردی پژوهش‌های ما در امور ملتفت به آن بروز و ابراز دارند. این انسداد برای تفاوت طبقه راهبردی و کاربردی یعنی مجریان و متولیان با طبقه پژوهشی است.»

مافی می‌افزاید: «به عبارت دیگر پژوهشگران کار خودشان را قابل قبول انجام می‌دهند اما میان این دو طبقه سدی وجود دارد و آن اختلاف ارتفاع است، یعنی مجری و متولی به دلیل در مسیر بودن، مدام در پی عبور از موانع و بحران‌های پیش پای خودش است و پژوهشگر تا به مسئله کوتاه‌مدت توجه کند از آن عبور کرده‌ایم.»

وی با بیان اینکه در مسائل کلان هم نیازهای پژوهشی به عنوان نیاز کمتر مورد توجه است، ادامه می‌دهد: «چون متولی و مجری به وضعیت متزلزل خود در هر سطحی واقف است و صرفاً می‌خواهد با دستاویزهای کوتاه‌مدت آن را برای خود مستحکم نگه دارد، پژوهش سینمایی ذیل همین معنا قرار می‌گیرد، یعنی در سطح مدیران و متولیان سینما جدی است و نه در سطح سینماگران و سینمادوستان. هر دو طرف به رغم تلاش‌هایی که می‌کنند به یک نظام‌مندی بر سر نیاز به این درگاه پژوهش نرسیده‌اند.» این استاد دانشگاه می‌گوید: «شاید بگویید پژوهش‌ها خودشان را باید تحمیل کنند. این درست است که اگر پرسش و مسئله مهم را مطرح کند، خواه ناخواه فضا را متأثر می‌کند، اما گمان من این است که هنوز پژوهش‌های سینمایی برای اخذ مدرک دانشگاهی است و نه حل و تحلیل مسائل خرد و کلان سینما به مثابه مهم‌ترین نمود فرهنگی.»

■ رابطه‌ای میان حوزه پژوهش و تولید در سینما وجود ندارد

مافی در جواب این سؤال که آیا رابطه میان حوزه پژوهش و حوزه تولید در سینمای ایران تعریف شده است؟ پاسخ می‌دهد: «من چنین تعریفی را نمی‌بینم. ممکن است اتفاقاتی افتاده باشد، اما هر کدام مقطعی بوده و نتوانسته است به یک جریان پایدار بدل شود.»

دبیر جایزه پژوهش سال سینمای ایران ادامه می‌دهد: «اگرچه تلاش‌هایی نظیر جایزه پژوهش یک قدم بلند و مؤثر به نظر می‌آید، اما تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله زیادی داریم؛ اینکه مدیران و سینماگران پژوهش را زینت‌المجلس قلمداد نکنند و به آن وقع و التفاتی تمام‌قد داشته باشند. در این دوره و دوره گذشته به نظرم سازمان سینمایی تحرکات خوب و رو به جلویی انجام داده است که امیدوارم مستمر و بارورتر پیش برود.»

■ توجه نسل جدید مدیران به پژوهش

این کارشناس سینما در پاسخ به این سؤال که چه مقدار از نتایج پژوهش‌های ادوار گذشته توانسته است در ریل‌گذاری سیاست‌های سینمایی به کار برود؟ می‌گوید: «من نمی‌توانم دقیق بگویم که چه مقدار، اما باید بگویم که در چند بخش مثل اقتصاد سینما و امور محتوایی در سینما پژوهش‌های تأثیرگذار بر تصمیمات را دیدم و خیلی هم موجب بهجت و خوشحالی بوده است. مدیران جوان اساساً به مقوله پژوهش توجه بیشتری دارند و این از اقتضائات نسلی مدیریت است. به نظرم پژوهش‌های نو و مسائل جدیدی که در حال طرحند، اوضاع را نسبت به قبل بهتر خواهد کرد و پژوهش رکن سیاستگذاری به معنای واقعی و نه تشریفی خواهد شد، ان‌شاءالله.»

■ توجه جهانی به مقوله پژوهش در سینما

مافی معتقد است اغلب کشورهای دارای صنعت سینما در کنار مسئله تولید به مسئله پژوهش توجه ویژه‌ای دارند، رابطه مستقیم میان حوزه پژوهش دانشگاهی و جریان تولید می‌تواند برای ریل‌گذاری صحیح سینمای کشور راهگشا باشد. مافی در پاسخ به اینکه چقدر پژوهش‌های جهانی در حوزه سینما می‌تواند برای سینمای ایران راهگشا باشد و به جریان پژوهش در داخل ایران کمک کند؟ می‌گوید: «خود این پرسش یک پژوهش مفصل می‌خواهد. معیار توجه باید تبیین شود و شاخص‌های کیفی باید تدقیق شوند تا بشود این را پاسخ داد، البته پژوهش با این دامنه وسیع هم کار نشدنی است، اما آن اندازه که من مطلعم در سیمای شرق آسیا نظیر کره پژوهش معنادار است یا دپارتمان‌های مطالعات سینمایی در امریکا بسیار تأثیرگذارند یا فرانسه همینطور است اما اگر تصور کنیم معدل جهانی خیلی بالاتر از ماست، من چنین تصوری ندارم.»

■ نتایج پژوهش‌های سینمایی روی میز شورای سینما

دبیر جایزه پژوهش سال سینمای ایران در خصوص استفاده از نتایج پژوهش‌های ارسال شده به این جایزه در تصمیم‌گیری‌های مهم سینمایی به خصوص در شورای تازه تأسیس سینما که به جای شورای عالی سینما فعالیت خواهد داشت، می‌گوید: «حتماً ما به عنوان دست‌اندرکار این جایزه موارد را به دوستان برای طرح در آن شورا عرضه خواهیم کرد. حتماً پژوهش‌های راهبردی و حتی کاربردی را به آنجا می‌فرستیم، اما من پیش‌تر هم عرض کردم، با تمام تلاشی که معاونت توسعه فناوری و مطالعات سینمایی انجام می‌دهد و واقعاً خدا قوت دارد، ما به یک پژوهشکده یا حتی پژوهشگاه سینمایی و مطلقاً سینمایی با تمام شئون و شقوق آن که می‌تواند برخی از اشکال رسانه را هم در بگیرد، نیاز داریم و اتفاقاً آنجا باید نقطه کارهای اساسی برای پشتوانه تصمیمات شورای عالی سینما باشد.»

مافی در پاسخ به این سؤال که پژوهش علمی آیا صرف حضور دانشجویان و محققان تعریف شده یا بدنه سینمای ایران نیز می‌تواند در عرصه پژوهش وارد شود؟ تأکید می‌کند: «ما نمی‌توانیم تشخیص بدهیم که چه کسی می‌تواند وارد بشود یا چه کسی نه. حتماً استقبال ما این است که هر کسی می‌تواند در این عرصه قدم بردارد، حمایت شود. پژوهش علمی و زیرمجموعه آن از جهاتی دچار بدفهمی است. ما صرفاً مقالات علمی پژوهشی را مثلاً واجد ارزش و ملاک نمره می‌دانیم، حال آنکه جهان اندیشه را جستارها که اتفاقاً از متدولوژی مطلق پژوهش‌ها پیروی نمی‌کنند، در ۷۰سال اخیر پیش برده‌اند.»

این کارشناس سینما می‌افزاید: «یکی از نقدهای اساسی که نسبت به پژوهش‌های خودمان دارم این است که فرم و قالب چنان مورد تأکید قرار گرفته که پرسش و تحلیل کم‌وزن‌تر از موضوعات شکلی است. دانشگاه با پژوهش شکلی برخورد می‌کند، آن را کمی ارزیابی می‌کند و همه چیز به شکل فروکاست شده است. من جداً معتقدم ما باید در علوم انسانی به آزادی قالب پژوهش و پژوهشگر احترام بگذاریم، اگر قائل به تأثیر پژوهش در رشد و استعلای فرهنگ و اندیشه هستیم. در همین جایزه پژوهش هم در داوری نهایی شکل و قالب کمترین ضریب نمره را دارد و امیدوارم این کمتر شدن ضریب به از بین رفتن فرم‌های دستوری منجر شود.»

دبیر جایزه پژوهش سال سینمای ایران در خصوص اینکه کدام آسیب در عرصه سینماست که باید در پژوهش‌های سینمایی به آن توجه بیشتری شود؟ می‌گوید: «واقعاً موضوعات زیادی هستند که ما می‌توانیم به آنها بپردازیم. از اقتصاد سینما که خیلی در ایران شکل ویژه‌ای دارد تا موارد محتوایی و چه مباحث میان‌رشته‌ای، اما اگر من در میان موضوعات خودم بخواهم پژوهش کنم در باب پرورش و تربیت انسان در سینما و پرورش و تربیت انسان از سینما خواهم اندیشید، چون معتقدم در سینما «انسان» چه به عنوان عامل و چه به عنوان مخاطب آسیب دیده است.»

■ پیشتازی مقالات و پایان‌نامه‌ها

مافی با اشاره به اینکه ۹۲اثر در این دوره جشنواره به دست ما رسیده است، می‌گوید: «بیشترین آثار رسیده این دوره جایزه پژوهش سینمای سال در بخش مقاله علمی و پایان‌نامه کارشناسی ارشد ثبت و ارسال شده است.»

وی همچنین در خصوص روند ارزیابی آثار در مرحله انتخاب این دوره نیز توضیح می‌دهد: «طبق نظر شورای علمی، همه آثار ارسالی به این دوره از جایزه توسط همه اعضای هیئت داوری ارزیابی می‌شود و آثار منتخب از این مرحله، وارد مرحله داوری نهایی خواهند شد.»

■ پژوهش سینمایی در قالب دانشنامه سینمایی

محسن بهلولی، عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و از اعضای شورای علمی پنجمین جایزه پژوهش سال سینمای ایران که به عنوان یکی از اعضای هیئت داوری این دوره حضور دارد نیز در گفت‌وگو با ایسنا می‌گوید: «خوشبختانه پژوهش‌های ارسال‌شده به دبیرخانه جایزه پژوهش سال سینمای ایران نشان از کیفیت بالای فضای پژوهش و آموزش کشور در حوزه سینما دارد. این پژوهش‌ها طیف‌های وسیعی از پژوهش‌های بنیادین شامل رویکردهای فلسفی، جامعه‌شناختی، روان‌شناختی و مباحث تئوریک از یک سو و مباحث مربوط به اقتصاد سینما خصوصاً با نگاه به مسئله نقش و اهمیت شبکه‌های اجتماعی و شبکه نمایش خانگی را که ناظر بر بعد کاربردی پژوهش‌هاست از سوی دیگر شامل می‌شود. امید این است در سالیان بعد گونه دیگر و البته بسیار مهم از پژوهش‌های سینمایی که در قالب دانشنامه‌های سینمایی است نیز در کنار دیگر آثار پژوهشی مورد بررسی قرار گیرند، زیرا دانشنامه‌های سینمایی به عنوان آثار مرجع و شاخص نقش مهمی برای فعالیت‌های پژوهشی بر عهده دارند و البته نیازمند پژوهشی گروهی است که متأسفانه بنا به دلایل متعدد کمتر شاهد این گونه فعالیت‌های پژوهشی گروهی در میان پژوهشگران هستیم. برای نمونه معدود دانشنامه‌های سینمایی تألیفی در کشور حاصل کار طاقت‌فرسای یک نفره است که معایب و کاستی‌های خاص خود را به همراه دارد.»

> ما به یک پژوهشکده یا حتی پژوهشگاه سینمایی و مطلقاً سینمایی با تمام شئون و شقوق آن که می‌تواند برخی از اشکال رسانه را هم در بگیرد، نیاز داریم و اتفاقاً آنجا باید نقطه کارهای اساسی برای پشتوانه تصمیمات شورای عالی سینما باشد

بهلولی می‌افزاید: «جایزه پژوهش سال سینمای ایران بدون شک برجسته‌ترین ویترین و رسانه با دایره مخاطب وسیع است که می‌تواند گام مهمی برای کاهش شکاف میان فضای آکادمیک و حرفه‌ای سینمای ایران باشد. کوشش بی‌وقفه دست‌اندرکاران و خصوصاً دبیر محترم آن جناب آقای دکتر مافی با برخورداری از دانش نظری گسترده و پشتوانه مدیریتی و اجرایی مناسب موجب شده است تا بتوان به معرفی و حمایت هر چه بیشتر از پژوهش‌های صورت‌گرفته امیدوار بود. از سوی دیگر پژوهش‌های ارسال شده به شورای داوری جایزه پژوهش سینمای ایران تا حد زیادی می‌تواند موجب درک مناسب‌تری از موضوعات، علایق، دلمشغولی‌ها و فضای حاکم بر محیط‌های پژوهشی سینمایی استادان و دانشجویان کشورمان نیز باشد.»

عضو هیئت داوران پنجمین جایزه پژوهش سال سینما می‌گوید: «مناسب است که بتوان برای دست یافتن به نتیجه مطلوب از برگزاری این جایزه، با تحلیل محتوایی مجموعه پژوهش‌های منتخب سالیان گذشته به لحاظ جنس و کمیت و حوزه‌های پژوهشی صورت‌گرفته، علاوه بر جنبه قدردانی و حمایت از پژوهش‌های صورت‌گرفته، تحلیلی راهبردی برای دست‌اندرکاران، مدیران، فیلمسازان و تمامی افراد شاغل در حرفه و آموزش و پژوهش سینما فراهم آورد.»

لازم به یادآوری است هیئت داوری پنجمین جایزه پژوهش سال سینمای ایران را دکتر مینو خانی عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد، دکتر محسن بهلولی‌فسخودی عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر وحیدالله موسوی عضو هیئت علمی دانشگاه صداوسیما، دکتر رامتین شهبازی معاون دانشکده هنر و مدیر گروه سینمای دانشگاه سوره، دکتر عبدالله بیچرانلو عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، مسعود سفلایی عضو هیئت علمی دانشگاه هنر و دکتر مجید سلیمانی‌ساسانی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران تشکیل داده‌اند.

آیین اعلام آثار برگزیده و اهدای جوایز برندگان پنجمین جایزه پژوهش سال سینمای ایران اواخر آذرماه ۱۴۰۱ همزمان با هفته پژوهش برگزار می‌شود.

در گفت‌وگوی «جوان» با هنرمند پیشکسوت دفاع مقدس مطرح شد

۳۷۰ شهید روی دست مرا شاعر کرد

■ معصومه طاهری

ناصرقلی بهرامی متولد ۱۳۲۸ هنرمند پیشکسوت سال‌های دهه ۶۰ است که در زمان جوانی به نوعی در اغلب زمینه‌های هنری دستی داشته و فعال بوده است. وی در عرصه ترانه‌سرایی، نویسندگی، فیلمنامه و نمایشنامه‌نویسی، فیلمبرداری، تصویربرداری و عکاسی سابقه دارد و تألیف کتاب‌های «هلی شات» و «مثنوی پرواز» جزئی از کارنامه اوست. استاد بهرامی در جشنواره عقیدتی ارتش به عنوان نویسنده برتر انتخاب شد. همچنین وی برگزیده سال ۹۷ به عنوان چهره ماندگار ادبیات و هنر در کل نیروهای مسلح کشور است. فعالیت‌های وی در دفاع مقدس به گونه‌ای بود که پس از شهادت مرتضی آوینی ادامه روایت فتح به او پیشنهاد شد. با ناصرقلی بهرامی گفت‌وگو کرده‌ایم.

بعد از شهادت مرتضی آوینی از شما خواسته شده بود برنامه روایت فتح او را بسازید، چرا نپذیرفتید؟

از من دعوت شد ادامه تولید این برنامه را به عهده بگیرم، چون سال‌ها در طول دفاع مقدس به عنوان فیلمبردار و مستندساز فعال بودم، اتفاقاً خودم هم این کار را دوست داشتم، ولی از سوی دیگر من در بخش عقیدتی- سیاسی ارتش مشغول بودم که خیلی به کارم به خصوص برای شهدای مظلوم ارتش علاقه داشتم و نمی‌خواستم در نیمه راه آن را رها کنم، برای همین قبول نکردم. اگر در موقعیت دیگری بودم حتماً با اشتیاق می‌پذیرفتم، چون کار برای رزمندگان و شهدا را دوست دارم.

چرا تولید رسانه‌ای در سیستم ارتش کم است؟

چون در این سیستم به مسائل حفاظتی و امنیتی خیلی اهمیت می‌دهند، برای همین اجازه رسانه‌ای کردن مسائل کمتر داده می‌شود. معتقد بودند باید امور پنهان باشد، اما یک جاهایی هم بود که حفاظت اطلاعات تشخیص می‌داد کار رسانه‌ای بشود و مانعی وجود ندارد.

گویا در زمان جنگ به دلیل کمبود، یکسری دوربین از ژاپن تهیه شده بود، آیا موضوع کمبود سخت‌افزار مانعی جدی برای تولید بود؟

آن زمان فردی را به ژاپن فرستادند و ۵۰دوربین فیلمبرداری خرید، اما چون او تخصص و شناخت لازم را برای خرید نداشت، متأسفانه در روند کار تأثیرگذار نبود و وقتی فیلم‌ها تهیه شد، اصلاً قابل پخش برای شبکه نبود و کیفیت نداشتند، در حالی که در آن شرایط جنگ و کمبود امکانات، اگر متخصص و کاربلدی اعزام می‌شد تا جنس مرغوب و مناسب بخرد، با این مشکل مواجه نبودیم. متأسفانه در برخی بخش‌ها متخصصان در حاشیه قرار داشتند.

شما به عنوان فیلمبردار با شهید صیادشیرازی هم همراه بودید؟

بله خیلی زیاد، چون هوانیروز یگانی بود که باید در خدمت نیروی زمینی قرار می‌داشت و هوانیروز از ارتش و سپاه حمایت می‌کرد. شهید صیادشیرازی هم که در همه عملیات‌ها شرکت می‌کرد، برای همین به نوعی همه جا حضور داشت و من به عنوان مسئول فیلمبرداری همیشه در عملیات‌ها همراه او بودم، خوشبختانه فیلم‌های زیادی از او گرفتم که بارها از شبکه اول هم پخش شده است.

از آن فیلم‌ها نزد خودتان چیزی دارید؟

فیلم‌ها ۱۶میلیمتری بود که باید مواد خام را به همراه سهمیه فیلم‌هایی که از شبکه می‌گرفتم، تحویل می‌دادم. بعد از انجام کار و فیلمبرداری، برای ظهور آنها را به جام‌جم می‌بردیم و فیلم‌های ستاد مشترک آن زمان توسط سیروس تسلیمی مونتاژ می‌شد، سپس فیلم‌ها را صداگذاری می‌کردند. همه آنها در آرشیو ستاد مشترک و شبکه یک موجود است.

با توجه به اینکه همیشه همراه شهید صیادشیرازی بودید، او را چگونه دیدید؟

بسیار فعال و کاری بود، لحظه‌ای استراحت نداشت. یادم است فقط در هلی‌کوپتر بین مسیرهایی که تردد داشت دو ساعتی می‌خوابید، وگرنه خواب به چشم او نمی‌دیدم. مهم‌ترین اخلاقی که داشت این بود که همیشه تلاش می‌کرد با توجه به شرایط موجود، از کمترین امکانات، بیشترین استفاده را ببرد.

خیلی هم به ماندگاری فرهنگ دفاع مقدس برای نسل‌های آینده تأکید داشت، درست است؟

بله، هر چند یک نظامی ارشد و فعال بود اما نسبت به امور فرهنگی کمتر از نظامی نمی‌پرداخت و به کارهای فرهنگی خیلی بها می‌داد. چند سال بعد از پایان جنگ سازمان معارف فرهنگ جنگ را راه‌اندازی کرد تا به نسل جوان ارزش‌های دفاع مقدس را انتقال دهد. شهید صیادشیرازی احساس می‌کرد که نباید اجازه داد فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس به دست فراموشی سپرده شود، هر چند ارتش کار رسانه‌ای کمی داشته است.

شما در کتاب‌هایی که تألیف کردید هم همین مسئله را دنبال می‌کنید؟

بله، خیلی تلاش کردم تا خاطراتی را که در طول فیلمبرداری‌هایم با رزمندگان داشتم، ثبت کنم. مثلاً در کتاب «هلی‌شات» ۲۳خاطره از فعالیت‌های رزم‌آوران ارتش دارم که برای فیلمبرداری همراه آنها بودم و کم و بیش از آنها شناخت دارم. مثل شهید سجادی که شهادت خودش را پیش‌بینی کرده بود و همیشه می‌گفت آرزو دارم مانند امام حسین(ع) بدون سر شهید شوم همان هم شد، وقتی به شهادت رسید، سر در بدن نداشت یا شهید احمد نجاریان با همراهی سایر خلبان‌ها و پرسنل نیروی هوایی یک صندوق حمایتی برای ۳۵۲خانواده بی‌سرپرست در اصفهان ایجاد کرده بود و آنها را تأمین می‌کرد. در کتاب «مثنوی پرواز» هم درباره ۲۵۵ شهید خلبان شعر سرودم.

شما درباره شهدای ۲۵ آبان اصفهان هم ترانه‌ای سروده‌اید؟

بله، آن روز تاریخی و حماسی را هیچ وقت از یاد نمی‌برم که ۳۷۰شهید روی دستان مردم تشییع می‌شدند، اینقدر شوکه شده بودم که به گلستان شهدای شهر رفتم و اشعاری به ذهنم تراوش کرد و خطاب به گردشگران و مسافرانی که به اصفهان می‌آیند، سرودم، با این مضمون که اصفهان آثار دیدنی زیادی دارد، اما در کنار همه اینها گلستانی پرگل هم دارد که بسیار ارزشمند و دیدنی است، به طوری که فقط در یک روز نزدیک ۳۷۰دسته‌گل در خود جای داده است. آن روز تحت تأثیر فضای موجود شعری به صورت جوششی فی‌البداهه به ذهنم خطور کرد و آن را نوشتم. شعر به نام «در رهگذر» بود که آن را نزد استاد دارابی فعال موسیقی بردم و اورتور (قطعه مقدماتی) آن توسط ایشان انجام شد. با دوستانش تمرین کرد و به همراه آواز خودم، اجرا و ضبط و به همت آقای صمصام، تهیه‌کننده تلویزیونی مقدمات پخش آن فراهم شد و برای تلویزیون فرستادیم.

برای برنامه «راه شب» رادیو هم متن داشتید؟

بله، یکسری متن ادبی و شعر و نمایشنامه هم برای برنامه آن زمان «راه شب» که شب‌ها از رادیو پخش می‌شد، داشتم.

چه تعداد فیلم مستند از دفاع مقدس تهیه کردید؟

حدود ۱۰۰فیلم مستند ساختم که همه از عملیات‌های ارتش و سپاه بود و اغلب‌شان را هم تلویزیون نشان داد و تعدادی هم هنوز پخش نشده است. همه از رشادت‌های رزمندگان دفاع مقدس است که هر کدام‌شان تداعی‌گر هویت ملی و دینی ما محسوب می‌شوند.

به نظر جنابعالی به عنوان یک هنرمند متعهد و پیشکسوت، هنرمندان تا چه اندازه باید در چنین اموری حضور و بروز مؤثر داشته باشند؟

اگر کشوری آزاد و امن و آرام داریم، همه به دلیل فداکاری و رشادت شهدا و ایثارگران آن است، جوانانی که جان‌شان را دادند تا مبادا گزندی به کشورمان از سوی دشمن وارد شود، بنابراین همه ما مدیون شهدا هستیم و چه خوب است بخشی از فعالیت‌های خودمان را در این عرصه بگذاریم. فرقی هم نمی‌کند شاعر، نویسنده، آهنگساز یا هر کسی در هر وادی هنری که مشغول است همه باید نسبت به خون شهدا خود را مدیون بدانیم و کار کنیم، مسلماً هر کاری که از دل برآید بر دل هم می‌نشیند و ماندگار می‌شود.